Interprofessionele samenwerking binnen vroegtijdige zorgplanning

Haio: FRANCQ Silke , U.G.
Promotor: PYPE Peter , U.G.
Praktijkopleider: BOGAERTS Saartje , GEERAERT Stijn , QUATAERT Jan

Context: Vroegtijdige zorgplanning (VZP) is niet weg te denken in de gezondheidszorg en specifiek in de eerste lijn. VZP wordt gedefinieerd als communicatie tussen een zorgverlener en de patiënt waarbij de toekomstige zorgdoelen besproken/gepland worden. Hierbij baseert men zich op wat de patiënt als een kwaliteitsvol leven/zorg ziet. VZP wint aan belang door de vergrijzende bevolking en evoluerende geneeskunde. Het vormt een actueel thema binnen de huisartsgeneeskunde. Dit weerspiegelt zich in het doorvoeren van een nomenclatuurnummer rond VZP, educatie,… Niet alles over VZP is reeds gekend. Zo werd de interprofessionele communicatie onvoldoende geëxploreerd. Het belang hiervan wordt onderstreept door de richtlijn VZP van pallialine. Hier wordt gesteld dat het uitwisselen van relevante info tussen hulpverleners essentieel is bij een VZP-gesprek. Onderzoek toonde aan dat interprofessionele samenwerking de kwaliteit van de zorg verbetert, het stressniveau reduceert en een positieve werkomgeving faciliteert. Dit deed de onderzoeksvraag ontstaan.

Onderzoeksvraag: Deze masterproef had als doel de interprofessionele samenwerking binnen VZP te exploreren. Volgende onderzoeksvragen werden opgesteld: is er samenwerking aanwezig binnen VZP? Hoe gebeurt de samenwerking binnen VZP? Hoe voelen de hulpverleners zich bij deze vorm van samenwerking in het kader van VZP?

Methode: Een verkennende literatuurstudie schetste een algemeen beeld rond VZP, in het bijzonder rond interprofessionele samenwerking. Vervolgens werd dit verder geëxploreerd door een veldonderzoek. Er werden 15 semigestructureerde interviews (huisartsen, thuisverpleegkundigen, kinesitherapeuten, oncologen en sociaal werkers) afgenomen. Deze interviews werden geanalyseerd volgens de QUAGOL (=the qualitative analysis guide of Leuven) methode.

Resultaten: De deelnemers geven aan dat er weinig interprofessionele samenwerking is binnen VZP. Er wordt weinig contact opgenomen met andere hulpverleners rond VZP. Ook komt VZP binnen het teamoverleg van een bepaalde discipline niet aan bod. Verschillende factoren worden aangehaald als een mogelijke verklaring voor het gebrek aan interprofessionele samenwerking. De vertrouwensband tussen hulpverleners en persoonlijke ervaringen rond VZP blijken essentieel voor de samenwerking. Bijkomend lijken een gebrek aan tijd, kennis, een initiator van een VZP-gesprek een verklaring voor het gebrek aan interprofessionele samenwerking. Ook ontbreekt er een goed omlijnde financiering voor samenwerking en VZP wat leidt tot het niet uitvoeren van VZP-gesprekken. Indien er interprofessionele samenwerking rond VZP tot stand komt, geeft men de voorkeur aan telefonisch contact. Men communiceert ook via de patiënt met andere disciplines. Er worden ook andere communicatiemiddelen gesuggereerd: sms/whatsapp, sillo,…. Het gebrek aan samenwerking roept soms frustraties en eenzaamheid op bij de hulpverleners. Indien er samenwerking plaatsvindt, wordt dit als positief ervaren en roept het een gevoel van samenhorigheid op.

Conclusie: Op heden is er weinig tot geen interprofessionele samenwerking binnen VZP. Verschillende verklarende factoren worden aangehaald (gebrek aan tijd/kennis, vertrouwensrelatie ,…). Hoewel er op heden weinig samenwerking plaatsvindt, staan de hulpverleners hier wel positief tegenover en wensen ze dit in de toekomst verder uit te bouwen. Verder kwalitatief onderzoek is

nodig om de nog aanwezige barrières en bevorderende factoren in kaart te brengen.